

Johannes 1,1-18 – 2010: een jaar vol van goedheid en waarheid?

Liturgie

Voorzang: LB 1

Stil gebed

Votum / groet

Zingen: Ps 19,1.3

Wet

Zingen Ps 19,4.5

Gebed

Schriftlezing Joh 1,1-18

Zingen Gez 27,1.4.5

Preek over Johannes 1,1-18

Zingen LB 169,1.2.4.6

('s Middags:

Geloofsbelijdenis

Zingen LB 341,1.3)

Gebed

Collecte

Zingen Ps 33,1.3.8

Zegen

Opmerking: ik hoor het graag van te voren wanneer deze preek ergens in een kerkdienst gelezen wordt. Mijn mailbox is geduldig: hansburger@filtnet.nl

***Preek over Johannes 1,1-18 – 2010:
een jaar vol van goedheid en***

waarheid?

1. Folle lok en seine yn it jier 2010!

Jullie hebben het elkaar al gewenst, of gaan dat straks doen na de dienst. Zonder jullie nu de hand te schudden, wil ik het jullie allemaal toewensen. Een jaar waarin we samen mogen leven voor God. Een jaar waarin we Jezus Christus centraal mogen stellen. Een jaar met erediensten waarin we samen God groot maken. Een jaar waarin we in Franeker en omgeving het licht van Jezus uit mogen stralen. Een jaar waarin we ons in mogen zetten voor de opbouw van elkaar en van de hele gemeente.

Veel heil en zegen...

Waar haal je dat eigenlijk vandaan?

Lekker eten kun je kopen. Net als kleren volgens de laatste mode. Een nieuwe auto. Boeken om te lezen, films om te kijken. Een nieuw mobieltje, een MP-3 speler.

Maar om iets te kunnen kopen, moet je wel geld hebben. En geld moet verdiend worden. En een baan, die moet je vinden. Je zult maar werkeloos zijn en een baan zoeken in deze tijd. Of afhankelijk zijn van de melkprijs die de melkfabriek je biedt. Of last hebben van de economische teruggang.

Geld, het ligt niet voor het oprapen.

Net zoals gezondheid. Je kunt kopen wat je wilt, maar gezondheid is nergens te koop. Mijn moeder heeft een jaar geleden haar bovenarm gebroken, maar die arm is nog steeds niet geheeld. Gezondheid, het is niet te koop.

En heil en zegen, waar haal je dat vandaan?

Hoe zorg je ervoor dat het in 2010 goed gaat met jou, met je gezin, met je vrienden? Kun je daar wel voor zorgen?

Heil en zegen moet je krijgen. Iemand moet het je geven. Ja toch?

Wie dan?

Kijk maar in vers 16-17 van Johannes 1.

Daar staat:

Uit zijn overvloed zijn wij allen met goedheid overstelpt. Want de wet is door Mozes gegeven, maar goedheid en waarheid zijn met Jezus Christus gekomen.

Johannes zegt dus: we kunnen Jezus ontvangen (vers 12) en dan ontvangen we uit zijn overvloed goedheid en waarheid.

Heil en zegen moet je krijgen, je kunt het niet afdwingen.

Maar je kunt wel Jezus ontvangen – degene die heil en zegen geeft!

Waarom juist Jezus?

Daar zegt Johannes 1 heel veel over. Laten we eens kijken wat het begin van Johannes ons te zeggen heeft aan het begin van 2010.

(Gods Woord is iemand)

2. Johannes 1 is niet geschreven in SMS-taal. Sowieso is Johannes een boek dat je rustig moet lezen. Snel snel, dat werkt niet bij Johannes. Dit evangelie wil je juist leren doordenken. Dieper leren kijken. Verder dan je neus lang is.

Vers 1-18, de proloog zoals dit stuk genoemd wordt, is dan bovendien een stuk geschreven op plechtige toon. Veel woorden worden herhaald, kijk maar in vers 1-2:

In het begin was het Woord, het Woord was bij God en het Woord was God. Het was in het begin bij God

Johannes grijpt hier terug op het begin van de Bijbel, Genesis 1: In het begin schiep God de hemel en de aarde. God sprak, en het gebeurde. God zei: Er moet licht zijn. Er moet jong groen komen. Er moeten sterren komen, een zon, een maan. Er moeten vogels zijn – en het gebeurde allemaal.

God schiep door te spreken. Zoals het in Psalm 33,9 staat (we zingen aan het eind van de dienst uit die psalm):

Want hij sprak en het was er,

hij gebod en daar stond het.

Johannes begint zijn boek met dat Woord. Dat Woord dat God sprak en waardoor Hij schiep. Alles is ontstaan doordat God sprak. Zo zegt Johannes het ook, in vers 3 en 4:

Alles is erdoor ontstaan en zonder dit is niets ontstaan van wat bestaat. In het Woord was leven en het leven was het licht voor de mensen.

Dat Woord van God is er vanaf het begin. Het is eeuwig. Alles wat er is, is geschapen door dat Woord. Vanaf het begin is er leven in het Woord. Vanaf het begin is het Woord het licht van de wereld. Het Woord van God is een bron van kracht en licht.

Het lijkt haast wel of dat Woord iemand is. Een macht, een kracht, die er altijd al is. Als ik iets zeg, dan zijn dat gedachten die ik omzet in geluid. 'Folle lok en seine.' Woorden worden een trilling in de lucht, en via de geluidsinstallatie en de lucht bereiken ze jullie oren. Ze roepen hopelijk iets bij je op, en dan zijn mijn woorden weg.

Gods Woord lijkt hier iets anders. Het Woord was er in het begin, het was bij God, het was zelf God.

Raadselachtig klinkt het hè?

Het lijkt inderdaad wel of dat Woord iemand is. Alsof er in God twee iemanden zijn, God, en zijn Woord. Samen zijn ze God,

en toch zijn ze twee. Een soort twee-eenheid.

(Dat Woord – Jezus – is altijd al het licht dat in de duisternis schijnt)

3. Wat, of wie, is dat woord?

Kijk dan eens in vers 14: het woord is mens geworden.

En vers 18: Hij is de enige Zoon, die aan het hart van de Vader rust.

Sinds zijn geboorte, sinds Kerst, kennen wij Hem als een mens: Jezus Christus.

Volg je het nog?

Hier wordt iets duizelingwekkends gezegd. Het Woord van God, is inderdaad Iemand. Hij was er altijd al. Hij was bij God. Hij was God. Er zijn inderdaad twee 'iemanden' in God. Het Woord is de eniggeboren Zoon van de Vader, die altijd dichtbij zijn Vader geweest is. God is een Vader en een Zoon, die vanaf het begin van elkaar houden. Samen zijn ze God. En alle mensen bestaan dankzij dat Woord van God, dankzij de Zoon van God. Die wij sinds Kerst kennen als de mens Jezus Christus.

Weet je wat dat betekent?

Jezus is niet zomaar iemand.

Ieder mens heeft al een band met Jezus.

Je kunt zeggen: Wat heb ik met Jezus te maken? Niks!

Maar dan vergis je je!

Ieder mens heeft altijd al een band met Jezus. Jij ook. Ik ook.

Want Jezus is het Woord van God dat mens geworden is.

En het Woord van God is de bron van leven voor iedereen.

Ieder mens, elk dier, elke vogel, elke vis, elke plant, alles bestaat dankzij het Woord van God, dankzij de eeuwige Zoon van God.

Alleen, er is iets ontzettend mis gegaan. Dat proef je wel in Johannes 1. Kijk maar wat Johannes schrijft over het donker, over de wereld.

Gods Woord is het licht van de wereld. Maar de wereld? De wereld is door het Woord ontstaan, maar de wereld kent Hem niet. Het licht schijnt in het donker. Kennelijk is de wereld donker geworden. Het donker heeft het licht niet in haar macht gekregen. Kennelijk probeert het donker dat! Het donker vecht kennelijk met het licht.

En dat herkennen we toch? Is jouw wereld is soms niet donker?

En dat donker, dat laat zich niet zo maar wegduwen.

Als je 's nachts in je donkere slaapkamer het licht aandoet, en de lamp brandt, dan is het donker weg.

Zo is het in onze wereld niet.

Gods Woord is het licht van de wereld. Maar het donker wil niet weg. Het donker is een macht die zich verzet.

Ieder mens heeft al een band met Jezus, altijd al.

Maar in onze wereld wordt dat weggeduwd.

Er zit in onze wereld een diep verzet tegen God en tegen het Woord.

Maar het licht is sterker dan het donker!

(Gods goedheid en volheid zijn mens geworden in Jezus Christus)

4. Want het licht heeft zich niet weg laten drukken. Het licht is naar onze wereld gekomen. Sterker nog: het licht is in onze

donkere wereld gekomen. Gods Woord is mens geworden.

Kun je het je voorstellen?

Het Woord van God is zelf God. En dat Woord is mens geworden. Gods grootheid in een mens. Gods goedheid en waarheid in een mens.

Die woorden 'goedheid en waarheid' herinneren aan Mozes. Aan Exodus 33 en 34. Mozes wilde God zien. Maar dat kon niet: hij mocht Gods gezicht niet zien. Hij mocht God alleen op de rug kijken. Precies zoals het in Johannes 1,18 staat: niemand heeft ooit God gezien. Mozes hoorde wel Gods naam. God roept zijn eigen naam uit en gebruikt daarbij die twee woorden die hier terugkomen: God, groot in goedheid en waarheid. Het woord dat mens geworden is, is ook vol van goedheid en waarheid, Johannes 1 vers 14. Nu zijn goedheid en waarheid niet maar een naam die in het voorbijgaan uitgeroepen wordt, ze zijn in Christus Jezus gekomen, vers 17. Bij ons.

En nu kom ik terug bij mijn vraag uit het begin.

Lok en seine, heil en zegen, waar haal je dat?

Dat krijg je – van Jezus.

Begin je nu te snappen waarom?

Het Woord van God is de bron van leven en van licht. Alles bestaat dankzij dat Woord. Hij is vol van Gods goedheid en waarheid – Hij is zelf God. Het Woord is mens geworden als Jezus Christus. God is mens geworden – Jezus. We hebben het net gevierd met Kerst. De grootheid van God zie je in Hem – de grootheid van Gods enige Zoon. Hij is zelf vol van goedheid en waarheid. En uit zijn overvloed worden wij met goedheid overstelpt, vers 16.

Lok en seine, heil en zegen, je krijgt het uit de overvloed van Jezus. Want Gods grootheid van goedheid en waarheid is in Jezus. Jezus is er de belichaming van. In Jezus wordt het

vlees en bloed. Jezus Christus is zelf de overvloed van Gods goedheid en waarheid.

Ik kan er niet goed woorden voor vinden. Het is te groot om te zeggen.

Gods Woord, de bron van leven, zelf God, de overvloed van Gods goedheid en waarheid, Gods grootheid, het wordt een mens van vlees en bloed.

De machtige, eeuwige Schepper, te heilig en te groot om in de ogen te kijken, Hij zoekt ons in onze donkere wereld. Zijn Woord wordt een mens, met wie je kunt praten, die je wel in de ogen mag kijken. En je ziet in zijn ogen: Ik houd van je. Die vertelt over zijn Vader. Die Gods liefde dichtbij brengt.

(Ontvang je Jezus, of niet?)

5. Maar dan zie je iets absurds gebeuren.

Net zo raar als dat donker dat probeert het licht in haar macht te krijgen. Denk nog even terug aan je slaapkamer. Als het donker is, en je knipt het licht aan, dan is het donker weg. Dat donker vecht niet terug, probeert het licht van je lamp niet weg te zuigen. Het donker in onze wereld wel.

Zo komt het Woord van God dat alles geschapen heeft in de wereld, maar de wereld kent Hem niet!

Zo komt het Woord van God als de mens Jezus Christus in de wereld, naar zijn eigen mensen – zijn eigen volk Israël. Maar zijn eigen volk heeft hem niet ontvangen!

Hoe kan dat?

Dat is het absurde van de zonde.

De volheid van Gods goedheid en waarheid komt naar ons toe. Jezus Christus. Hij is in eigen persoon Gods goedheid en waarheid. Hij wil uit zijn overvloed ons overstelpen met heil

en zegen. Ontvang Jezus in je huis, in je hart, en je krijgt het. Heil en zegen in 2010!

Maar de wereld, zelfs Gods eigen volk, ze ontvingen hem niet!

Mensen reageren op twee manieren op Jezus.

Ze ontvangen Jezus wel of niet.

Als je Hem wel ontvangt, dan krijg je een geweldig voorrecht: dan mag je kind van God zijn.

Dan wordt je uit zijn goddelijke overvloed overstelpt met heil en zegen.

Als je Hem niet ontvangt, dan loop je dat allemaal mis!

Johannes laat zien: er zijn mensen die Jezus niet ontvangen, en er zijn mensen die Hem wel ontvangen. Dat is geen interessant weetje. Johannes heeft een duidelijk doel. Hetzelfde doel dat Johannes de Doper had: getuigen van het licht, opdat je gelooft. Aan het eind van zijn boek, in 20,31 vertelt hij waarom hij zijn boek schrijft:

opdat u gelooft dat Jezus de messias is, de Zoon van God, en opdat u door te geloven leeft door zijn naam.

Hij wil dat we Jezus ontvangen. Ontvang Hem!

Hij wil dat we bij Jezus heil en zegen zoeken in 2010. Zoek je heil en zegen bij Hem.

Hij wil dat we leven door zijn naam! Leef door zijn naam!

Hij doet een oproep: ontvang Jezus!

Laat het niet donker blijven in je leven.

Herken je in je hart het donker? Ik wel.

Jezus zelf waarschuwt: uit ons hart komt onreinheid, slechtheid, kwaad. Nergens anders vandaan. Herken je dat bij

jezelf: dat donker dat niet weg wil?

Zonde die je niet op wil geven?

Zo ben ik nu eenmaal – mij verander je niet meer.

Pak me dat niet af – het is zo lekker.

Waar bemoei jij je mee – dat is mijn keus!

Dat is het donker.

Ontvang Jezus. Laat zijn licht overal in je leven schijnen.
Tot in de donkerste hoekjes van je hart.

(Wat krijg ik dan?)

6. Waarom moet ik voor heil en zegen bij Jezus zijn? Met die vraag begon ik de preek.

Omdat Jezus God is – Gods eeuwige Zoon die mens geworden is.
Omdat in Jezus de overvloed van Gods goedheid en waarheid naar ons toekomt.

Maar wat heb ik daar aan?

Heb ik dan genoeg geld om alles te kopen wat ik wil?

Krijg ik dan een baan als ik werkeloos ben?

Word ik dan niet ziek in 2010?

Wat levert het me op?

Misschien inderdaad geld, gezondheid, een baan. Misschien ook niet. Maar is dat het belangrijkste? Wat heb je aan geld, aan gezondheid, aan een carrière, als je alleen bent? Als je van binnen onrustig en leeg bent?

Ken jij dat van jezelf? Je eigen onrust, je eigen leegte, je eigen eenzaamheid?

Er is maar één die je leven zo kan vervullen dat je dat kwijtraakt. God. Gods liefde.

En weet je wat Jezus je geeft als je Hem ontvangt?

Een geweldig voorrecht: het voorrecht om kind van God te worden.

En dat kun je nergens kopen. Niemand wordt als kind van God geboren. Kijk maar in vers 13. Niemand wordt als kind van God geboren.

Kind van God word je, als je uit God geboren wordt.

Hoe dat werkt, daar gaat het hier niet over.

Maar het hoort wel duidelijk bij elkaar: Jezus ontvangen – en uit God geboren zijn.

Wie uit God geboren is, die ontvangt Jezus.

En wie Jezus ontvangt, die is uit God geboren.

Jezus ontvangen, geloven in Jezus, dat betekent: kind van God worden.

Jezus is de eniggeboren Zoon van God.

Maar wij kunnen opnieuw geboren worden, uit God, en net als hij kinderen van God zijn.

Gods Zoon maakt ons kinderen van God.

Dat is bijzonder!

Want dat betekent:

Nooit meer alleen zijn. Omdat God er is.

Een diepe vervulling in je leven krijgen. Omdat je thuis komt bij God. Een overvloed van goedheid en waarheid.

Gods goedheid, dat betekent: Hij houdt van je. Hij laat je niet vallen. Hij verrast je altijd weer op een onverwachte manier. Hij is leuk.

En Gods waarheid, dat betekent: Je kunt op Hem aan. Hij bedondert je niet. Hij is puur en echt. Je zult steeds weer verstoelt staan: door met Hem te leven kom je tot je recht.

Ontvang Jezus.

Dan wordt 2010 een jaar vol van genade en waarheid.

Dat verzeker ik jullie in de naam van Vader, de Zoon en de Heilige Geest.

Amen.